

اجرای مدیریت خطر بالینی؛ رویکردی برای احترام به حقوق ایمنی بیماران جمیله فرخ زادیان^۱، فریبا برهانی^{۲*}، ناهید دهقان نیری^۳

۱ - استادیار گروه بهداشت همگانی، دانشکده پرستاری مامایی رازی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران

۲ - دانشیار، گروه اخلاق پرستاری، مرکز تحقیقات اخلاق و قانون پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

۳ - استاد، مرکز تحقیقات پرستاری و مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

دریافت مراقبت سلامت ایمن و عاری از خطر حق همه‌ی افراد است. بیماران نیز انتظار دارند مراقبت از آن‌ها علاوه بر تطابق با بهترین شرایط و استانداردها و آخرین شواهد علمی و بالینی، سلامتی ایشان را دچار مخاطره نسازد. پدیده‌ی مدیریت خطر بالینی یکی از مباحث مهم و از اولویت‌های بهبود کیفیت در محیط‌های پیچیده و پرخطر بالینی مانند بیمارستان‌هاست. از آن‌جایی که پرستاران نقش مهم و حیاتی در ایمن نگه داشتن بیماران با اجرای فرایند مدیریت خطر بالینی دارند، این مطالعه با هدف تبیین دیدگاه‌های پرستاران در مورد حقوق ایمنی بیماران در مدیریت خطر بالینی طراحی شد. مطالعه‌ی حاضر با روش تحلیل محتوای کیفی مرسوم انجام شد. ۲۰ پرستار به روش نمونه‌گیری هدفمند و نظری از سه بیمارستان مراقبت جسمی و آموزشی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی کرمان انتخاب شدند. روش عمده‌ی جمع‌آوری داده‌ها مصاحبه‌ی نیمه‌ساختار بود. نمونه‌گیری با اشباع داده‌ها و تکمیل طبقات خاتمه یافت. داده‌ها با استفاده از رویکرد amp; Graneheim& Lundman مورد تحلیل قرار گرفتند.

از نرم افزار MAXQDA و برای مدیریت داده‌ها استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها منجر به ظهور درون مایه‌ی پذیرش ایمنی به عنوان حق بیمار شد که مشتمل بر سه طبقه‌ی تعهد نسبت به حقوق ایمنی بیمار، احترام به ارزش‌های انسانی و الزام به عملیاتی کردن حقوق بیمار، بود. طبقه سوم نیز از زیر طبقات جلب مشارکت، اطلاع رسانی و آموزش، سنجش و ارتقای رضایتمندی، اظهار خطا به بیمار (آشکارسازی خطا)، حفظ موازین شرعی و مدیریت شکایات، تشکیل شد. یافته‌های این مطالعه، بینش و درک جدیدی راجع به پدیده‌ی مدیریت خطر بالینی و نقش آن در رعایت حقوق ایمنی بیماران ارائه داد. همان‌طور که در منشور حقوق بیمار آمده است، ایمنی حق همه‌ی انسان‌هاست و محافظت بیماران در برابر خطرات از حقوق آنان است. بازتاب چنین دیدگاهی می‌تواند به عنوان یک عامل تسهیل‌کننده بر نهادینه کردن فرایند مدیریت خطر بالینی در پرستاری تاثیر بسزایی داشته باشد.

واژگان کلیدی: خطر بالینی، مدیریت خطر بالینی، حقوق ایمنی بیمار، ایمنی بیمار

* Email: faribaborhani@msn.com